

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल-२०१७

कक्षा - शास्त्रितृतीयवर्षम् (SEM-6)

प्रश्नपत्रम् - ७

गुणाः - ७०

विषयः - रामानुजवेदान्तः

कोड - C.E.3.6.11

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - २०/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - श्रीमद्भगवद्गीता (१०-१२ अध्यायाः) रामानुजभाष्यसहिता

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ अधोलिखितेषु श्लोकेषु कयोश्चिद् द्वयोः श्लोकयोः यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) यो मामजमनादिं च वेत्ति लोकमहेश्वरम् ।
असम्मूढः स मर्त्येषु सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥
- (२) रुद्राणां शङ्करश्चास्मि वित्तेशो यक्षरक्षसाम् ।
वसूनां पावकश्चास्मि मेरुः शिखरिणामहम् ॥
- (३) वृष्णीनां वासुदेवोऽस्मि पाण्डवानां धनञ्जयः ।
मुनीनामप्यहं व्यासः कवीनामुशना कविः ।
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिद् एकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत ०८
- (१) भगवद्भक्तानां प्रेमोपासनास्वरूपं यथाभाष्यं विवृणुत
(२) दशमाध्यायस्य सारांशं विलिख्य तस्य माहात्म्यं प्रकटयत
- प्रश्नः - ३ अधिलिखितयोः एकां टिप्पणीं लिखत । ०२
- (१) "आत्मा" इति पदस्य अर्थः ।
(२) "नक्षत्राणामहं शशी" इति पदस्य अर्थः ।
- प्रश्नः - ४ निम्नलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखत ०२
- (१) मनवः कति ?
(२) श्रीभगवान् इन्द्रियाणां किम् अस्ति?
(३) आयुधानां श्रीभगवान् किं अस्ति?
(४) मासानां श्रीभगवान् कः मासः अस्ति?

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ५ अधोलिखितेषु श्लोकेषु कयोश्चिद् द्वयोः श्लोकयोः यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) न तु मां शक्यसे द्रष्टुमनेनैव स्वचक्षुषा
दिव्यं ददामि ते चक्षुः पश्य मे योगमैश्वरम् ॥
- (२) दिवि सूर्यसहस्रस्य भवेद्युगपदुत्थिता ।
यदि भाः सदृशी सा स्याद्भासस्तस्य महात्मनः ॥
- (३) अनेकबाहूदरवक्त्रनेत्रं पश्यामि त्वा सर्वतोऽनन्तरूपम् ।
नान्तं न मध्यं न पुनस्त्वाऽऽदिं पश्यामि विश्वेश्वर विश्वरूप ।
- प्रश्नः - ६ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिद् एकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत ०८
- (१) भगवतो विश्वरूपस्य व्यापकत्वं विवर्ण्य तस्य लोकभयङ्करत्वं यथाभाष्यं स्पष्टयत
(२) एकादशाध्यायस्य निरूपितस्य विश्वरूपस्य प्रासङ्गिकतां स्पष्टयत ।

प्रश्न: - ७ अधिलिखितेषु द्वयोः टिप्पणीं लिखत ।

०४

- (१) "इहैकस्थं जगत्कृत्स्नम्" ।
- (२) "सनातनः" ।
- (३) "महर्षिसिद्धसङ्घा" ।
- (४) "उत्तिष्ठ यशो लभस्व" ।

प्रश्न: - ८ निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं लिखत ।

०५

- (१) गुडाकेशः कः ?
- (२) श्रीहरिः अर्जुनाय किं दर्शयामास ।
- (३) विश्वस्य परं निधानं किम् ?
- (४) द्यावापृथिव्योः अन्तरं केन व्याप्तम् ?
- (५) "ऊष्मपा" इति पदस्य कः अर्थः ?
- (६) अमी नरलोकवीरा कस्य वक्त्राणि विशन्ति ?
- (७) एकादशाध्यायस्य नाम किम् ?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्न: - ९ अधोलिखितेषु श्लोकेषु कयोश्चिद् द्वयोः श्लोकयोः यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत

०८

- (१) ये त्वक्षरमनिर्देश्यमव्यक्तं पर्युपासते ।
सर्वत्रगमचिन्त्यं च कूटस्थमचलं ध्रुवम् ॥
- (२) तेषामहं समुद्धर्ता मृत्युसंसारसागरात् ।
भवामि न चिरात्पार्थ ! मय्यावेशितचेतसाम् ॥
- (३) मय्येव मन आधत्स्व मयि बुद्धिं निवेशय ।
निवसिष्यसि मय्येव अत ऊर्ध्वं न संशयः ॥

प्रश्न: - १० अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिद् एकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत

०८

- (१) द्वादशाध्यायस्य सारांशं स्वशब्दैः प्रकटयत ।
- (२) वर्तमानकाले भक्तियोगस्य आवश्यकतां प्रतिपादयत ।

प्रश्न: - ११ अधिलिखितेषु द्वयोः टिप्पणीं लिखत ।

०४

- (१) "अचलम्" ।
- (२) सगुणोपासकः ।
- (३) "निर्ममः" इति पदस्य अर्थः ।
- (४) "शुचिर्दक्षः" इति पदस्य अर्थः ।

प्रश्न: - १२ निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं लिखत

०५

- (१) पार्थः कः ?
- (२) वैदिकानि कर्माणि कानि ?
- (३) अभ्यासयोगेन किं समाधातुं शक्यते ?
- (४) अभ्यासात् किं श्रेयः ?
- (५) भक्तिमान्यः भक्तः कस्य प्रियः ?
- (६) श्रीमद्भगवद्गीतायां कति श्लोकाः सन्ति ?
- (७) द्वादशाध्यायस्य नाम किम् ?

Answer Key

कक्षा - शास्त्रितृतीयवर्षम् (SEM-6)

प्रश्नपत्रम् - ७

गुणाः - ७०

विषयः - रामानुजवेदान्तः

कोड - C.E.3.6.11

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - २०/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - श्रीमद्भगवद्गीता (१०-१२ अध्यायाः) रामानुजभाष्यसहिता

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

- प्रश्नः - ३
१. आत्मा हि नाम शरीरस्य सर्वात्मना आधारो नियन्ता शेषी च ।
 २. नक्षत्राणां पतिः चन्द्रः, स परमात्मा एव अस्ति ।
- प्रश्नः - ४
१. चत्वारः ।
 २. मनः ।
 ३. वज्रम् ।
 ४. मार्गशीर्षः

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

- प्रश्नः - ७
१. समस्तं सचराचरजगत् परमात्मनि एकांशेन स्थितमस्ति
 २. नित्यः इत्यर्थः ।
 ३. परावरतत्त्वयाथात्म्यविदः महर्षिसिद्धसङ्घाः ।
 ४. युद्धाय उत्तिष्ठ, तान् शत्रून् जित्वा यशो लभस्व
- प्रश्नः - ८
१. अर्जुनः ।
 २. विश्वरूपम् ।
 ३. परमात्मा ।
 ४. विश्वरूपेण परमात्मना ।
 ५. पितरः ।
 ६. परमात्मनः ।
 ७. विश्वरूपदर्शनयोगः ।

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

- प्रश्नः - ११
१. अपरिणामित्वेन स्वासाधारणाकारान् न चलति न च्यवत इत्यचलम् ।
 २. भगवतः अनन्तकल्याणगुणगणयुक्तरूपस्य उपासकः ।
 ३. देहेन्द्रियेषु तत्सम्बन्धिषु च विषयेषु निर्ममः । अहङ्काररहितः ।
 ४. शुचिः शास्त्रविहितद्रव्यवर्धितकायः । दक्षः शास्त्रीयक्रियोपादानसमर्थः ।
- प्रश्नः - १२
१. अर्जुनः ।
 २. यागदानहोमपतःप्रभृतीनि सर्वाणि सकारणानि ।
 ३. चित्तम् ।
 ४. ज्ञानम् ।
 ५. श्रीभगवतः ।
 ६. ७०० श्लोकाः ।
 ७. भक्तियोगः ।